

รายละเอียดโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อโครงการ “โครงการชุมชนป็นรักษ์ หอมกลิ่นวันวานสืบสานชนมไทย...”

หน่วยงาน สกร.ระดับอำเภอเมืองพิจิตร

ผู้รับผิดชอบ นางมลิตา แมฆเจริญ

ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

โทรศัพท์สำนักงาน - มือถือ 093-1879689

e-Mail Ksndongklangy63@gmail.com

o ฉบับขออนุมัติโครงการ

o ฉบับขออนุมัติปรับแก้ไขรายละเอียดโครงการ ครั้งที่.....

o พันธกิจ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร

พันธกิจที่ 3 จัด ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองด้านอาชีพ ด้านทักษะชีวิต ด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การคิดเป็น เป็นกลไกการปฏิบัติการเรียนรู้

พันธกิจที่ 5 สรรหาแนวร่วม สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและสังคม รวมทั้งร่วมมือกับผู้อำนวยการในภูมิภาคท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย และสถานศึกษา ในการส่งเสริมการเรียนรู้การถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้หรือภูมิปัญญาให้แก่ผู้เรียนหรือประชาชน

o จุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริงและการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

3. ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคต สู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

3.2 มุ่งสร้างทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) และความยืดหยุ่น (Resilience) ให้ประชาชน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการทำงาน เช่น ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการปรับตัว ทักษะด้านวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์

o จุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.9 สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียม และมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

o **มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้**
มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.1 ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.2 ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้านที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.1 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

2.3 ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

2.5 ระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2 เงื่อนไข

เงื่อนไขความรู้ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะ และรอบรู้เทคนิคการทำขนมและการบริหารจัดการ

เงื่อนไขคุณธรรม ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นผู้มีความอดทน ประณีต ซื่อสัตย์และรู้จักแบ่งปัน

3 หลักการ

พอประมาณ ผู้เข้าร่วมโครงการรู้จักใช้ทุนทางวัฒนธรรมและวัตถุดิบท้องถิ่นตามกำลัง

มีเหตุ มีผล ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างอาชีพและสืบสานภูมิปัญญาไทย

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะสำรองเลี้ยงชีพและสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง

4 มิติ

มิติวัตถุ มีอาชีพ มีรายได้ และใช้ต้นทุนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

มิติสังคม ชุมชนเข้มแข็ง แบ่งปันความรู้และลดช่องว่างระหว่างวัย

มิติสิ่งแวดล้อม ใช้วัสดุธรรมชาติ ลดขยะพลาสติก

มิติวัฒนธรรม ขนมไทยโบราณถูกสืบทอดและคงอยู่อย่างมีคุณค่า

3 ศาสตร์พระราชา

ศาสตร์พระราชา ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความยั่งยืนและความสุขของคนในชุมชน

ศาสตร์ท้องถิ่น ใช้สูตรขนมดั้งเดิมและปราชญ์ชุมชน เพื่อการอนุรักษ์อัตลักษณ์และภูมิปัญญา

ศาสตร์สากล ใช้เทคนิคบรรจุภัณฑ์ การตลาดและสุขอนามัย เพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มโอกาสทางการค้า

4 พระบรมราโชบาย

1. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด – ชอบ / ชั่ว – ดี
2. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน
3. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน

o พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

มาตรา 6 ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้ (1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง (3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ นอกจากการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรี กำหนด ประกาศดังกล่าวให้ระบุเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการไว้ด้วย การจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้คำนึงถึงความหลากหลาย และความต้องการของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

มาตรา 7 การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีเป้าหมายเพื่อจัดให้มีระบบกระตุ้น ชี้นำ หรืออำนวยความสะดวกด้วยวิธีการใด ๆ ให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจหรือตามความถนัดของตน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้ในเวลาใด ๆ ที่ตนสะดวกโดยไม่มีภาระค่าใช้จ่ายเกินสมควร และเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางรู้เท่าทันพัฒนาการของโลกอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองหรือเกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิ ตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบัน สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ และในขณะเดียวกันวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะการทำขนมไทยแบบดั้งเดิมเริ่มเลือนหายไป เนื่องจากวิถีชีวิตที่เร่งรีบและการเข้ามาของอาหารแปรรูปสมัยใหม่ ทำให้ขาดการส่งต่อความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากและรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

โครงการชุมชนปันรัก หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย จึงจัดขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่กลางในการเชื่อมโยงปราชญ์ชาวบ้านและคนรุ่นใหม่เข้าด้วยกัน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (Active Learning) ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์วิธีการทำขนมไทยที่ประณีต แต่ยังเป็นการสร้างทักษะอาชีพ (Reskill/Upskill) ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินโครงการนี้จะช่วยให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนเอง เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ และที่สำคัญที่สุด คือการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เนื่องด้วยวิถีสังคมปัจจุบันทำให้ภูมิปัญญาการทำขนมไทยอันเป็นเอกลักษณ์เริ่มสูญหายไป เพื่อเป็นการสนองเจตนารมณ์ตาม พรบ.ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะอาชีพ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้จัดโครงการชุมชนปันรัก หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย นี้ขึ้น เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้รู้/ภูมิปัญญาสู่ชุมชน และเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและกระบวนการสร้างสรรค์การทำขนมไทยตามต้นตำรับ

2.2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการฝึกปฏิบัติการทำขนมไทย ได้แก่ การทำขนมชั้น ขนมเปียกปูน และขนมต้ม

2.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการเห็นคุณค่าและสืบสานมรดกทางภูมิปัญญาไม่ให้สูญหาย

3. กลุ่มเป้าหมาย/เป้าหมายและตัวชี้วัด

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

จำนวน 16 คน

3.2 เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงผลผลิต (Output)

1. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และฝึกการทำขนมไทยตามต้นตำรับ
2. เกิดชุดความรู้การทำขนมไทยอย่างน้อย 3 ชนิด ได้แก่ ขนมชั้น ขนมเปียกปูน

และขนมต้ม

เชิงผลลัพธ์ (Outcomes)

1. ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 มีความรู้และทักษะในการทำขนมไทย ตามมาตรฐานต้นตำรับและสามารถทำได้เอง
2. เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ ทำให้องค์ความรู้ท้องถิ่นยังคงอยู่และไม่สูญหาย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงผลผลิต (Output)		
1) ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และฝึกการทำขนมไทยตามต้นตำรับ	1) จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการได้ฝึกการทำขนมไทยตามต้นตำรับ 2) ร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถทำขนมชั้น ขนมเปียกปูนและขนมต้มได้ถูกต้องตามลักษณะต้นตำรับ	- ร้อยละ 100 - ร้อยละ 80
2) เกิดชุดความรู้การทำขนมไทยอย่างน้อย 3 ชนิด ได้แก่ ขนมชั้น ขนมเปียกปูน และขนมต้ม	1) ชุดความรู้ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญครบทั้ง 3 เมนู ได้แก่ ขนมชั้น ขนมเปียกปูน และขนมต้ม	- 3 เมนู
เชิงผลลัพธ์ (Outcomes)		
1) ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 มีความรู้และทักษะในการทำขนมไทย ตามมาตรฐานต้นตำรับและสามารถทำได้เอง	1) อย่างน้อยร้อยละ 80 ของผู้ผ่านการอบรมที่สามารถผ่านการประเมินทักษะในการทำขนมไทยตามมาตรฐานต้นตำรับและสามารถทำได้เอง	ร้อยละ 80
2) เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ ทำให้องค์ความรู้ท้องถิ่นยังคงอยู่และไม่สูญหาย	2) อย่างน้อยร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ ทำให้องค์ความรู้ท้องถิ่นยังคงอยู่และไม่สูญหาย	ร้อยละ 80

4. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ

ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 16 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

5. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
1) ชั้นวางแผน(Plan) 1.1 สํารวจสภาพปัญหาความต้องการ และวิเคราะห์ความต้องการ 1.2 เขียนโครงการเสนอขออนุมัติ 1.3 วางแผนการจัดประชุม 1.4 ประสานงานแจ้งกำหนดการประชุม 1.5 ประสานสถานที่ 1.6 จัดเตรียมเอกสารวัสดุอุปกรณ์	- ครู - ประชาชนทั่วไป	- ครูมีความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาความ ต้องการของ ผู้เข้าร่วมโครงการ	สกร.ระดับ อำเภอเมือง พิจิตร 2 - 4 ก.พ.69	-	-	-	-	-
2) ชั้นดำเนินงาน(Do) 2.1 ประสานงานกับภาคีเครือข่ายใน การจัดสถานที่ 2.2 ดำเนินงานโครงการ	- ครู - อาสาสมัคร สกร. - กรรมการ ศกร.	- หน่วยงานให้ ความร่วมมือในการ จัดโครงการ/ กิจกรรม	ที่ทำการกํานัน ตำบลท่าพ่อ 16 ก.พ.69	-	6,400	-	-	6,400
3) ชั้นตรวจสอบ(Check) 3.1 การประเมินผลก่อนโครงการ 3.2 การประเมินผลระหว่างโครงการ 3.3 การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ	- ครู - ประชาชนทั่วไป	- ผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 80 มี ความรู้ทักษะในการ ทำขนมไทยตาม มาตรฐานต้นตำรับ และสามารถทำได้ เอง	ที่ทำการกํานัน ตำบลท่าพ่อ 16 ก.พ.69	-	-	-	-	-

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
		- เกิดการถ่ายทอด ภูมิปัญญาจาก ผู้สูงอายุสู่คนรุ่น ใหม่ ทำให้องค์ ความรู้ท้องถิ่นยังคง อยู่และไม่สูญหาย						
4) ขั้นปรับปรุงแก้ไข(Action) 4.1 รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และจัดทำรายงานการประเมินโครงการ 4.2 ประชุมคณะทำงานเพื่อนำข้อมูล จากการประเมินโครงการไปใช้ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาดำเนินโครงการต่อไป	- ครู - ผู้บริหาร	- ดำเนินการ ปรับปรุง แก้ไข เชิงคุณภาพตาม ข้อเสนอแนะของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	สกร.ระดับ อำเภอเมือง พิจิตร 17 – 18 ก.พ. 69	-	-	-	-	-
งบประมาณรวมทั้งสิ้น				-	6,400	-	-	6,400

6. งบประมาณประมาณ (ประมาณการค่าใช้จ่าย)

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 จากแผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน กิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน รหัส 20334332005002000000 จำนวน 6,400.- บาท (-หักพันสี่ร้อยบาทถ้วน-) รายละเอียดดังนี้

6.2 ค่าวิทยากร จำนวน 1 คน (3 ชั่วโมง ๆ ละ 200 บาท)	600 บาท
6.2 ค่าป้ายโครงการ จำนวน 1 ผืน	450 บาท
6.3 ค่าป้ายสื่ออบรม X-bar ขนาด 80X 180 ซม. จำนวน 3 อันๆละ 680 บาท	2,040 บาท
6.4 ค่าวัสดุสำนักงานและวัสดุฝึก	3,310 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 6,400 บาท (-หักพันสี่ร้อยบาทถ้วน-)

หมายเหตุ ทุกรายการถ้วนเฉลี่ยจ่ายตามเท่าที่จ่ายจริง

7. เครือข่าย

7.1 ผู้นำชุมชนตำบลท่าผ่อ

8. โครงการที่เกี่ยวข้อง

8.1 โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ด้านทักษะอาชีพ

8.2 โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ด้านทักษะชีวิต

8.3 โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

9. การติดตามและประเมินผลโครงการ (วิธีการ/เครื่องมือ)

9.1 วิธีการ การกำกับนิเทศติดตามของผู้บริหาร, ข้าราชการครู, ครูศูนย์การเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล

9.2 โดยใช่

- แบบวัดความรู้
- แบบประเมินความพึงพอใจ
- ชิ้นงาน

10. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ

ความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง
1. ผู้เข้าร่วมโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือติดภารกิจอื่นทำให้มาไม่ครบตามกำหนด	ประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านผู้นำชุมชน และกลุ่มไลน์หมู่บ้านล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์
2. วัสดุขุดในการทำถนนไทยบางชนิดหาได้ยากตามฤดูกาล หรือมีราคาสูงขึ้นกะทันหัน	วางแผนคัดเลือกเมนูขุมที่ใช้วัสดุขุดหลักในท้องถิ่น
3. ประชาชนชาวบ้านหรือวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเกิดปัญหาสุขภาพกะทันหัน ไม่สามารถมาบรรยายได้	จัดเตรียมวิทยากรสำรองหรือผู้ช่วยวิทยากร ที่มีความรู้ในระดับใกล้เคียงกัน และจัดทำคู่มือ/สื่อวิดีโอการสอนสำรองไว้
4. อุบัติเหตุระหว่างการใช้ความร้อนจากเตาแก๊ส หรืออุปกรณ์มีคมในการทำถนน	จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลความปลอดภัยในการใช้เครื่องมืออย่างใกล้ชิดตลอดการฝึกปฏิบัติ

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

หลักสูตร โครงการชุมชนปันรักษ์ หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย จำนวน 3 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร

ความเป็นมา

ในปัจจุบัน สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ และในขณะเดียวกันวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะการทำขนมไทยแบบดั้งเดิมเริ่มเลือนหายไป เนื่องจากวิถีชีวิตที่เร่งรีบและการเข้ามาของอาหารแปรรูปสมัยใหม่ ทำให้ขาดการส่งต่อความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากและรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

โครงการชุมชนปันรักษ์ หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย จึงจัดขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่กลางในการเชื่อมโยงปราชญ์ชาวบ้านและคนรุ่นใหม่เข้าด้วยกัน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (Active Learning) ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์วิธีการทำขนมไทยที่ประณีต แต่ยังเป็นการสร้างทักษะอาชีพ (Reskill/Upskill) ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินโครงการนี้จะช่วยให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนเอง เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ และที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เนื่องด้วยวิถีสังคมปัจจุบันทำให้ภูมิปัญญาการทำขนมไทยอันเป็นเอกลักษณ์เริ่มสูญหายไป เพื่อเป็นการสนองเจตนารมณ์ตาม พรบ.ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะอาชีพ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้จัดโครงการชุมชนปันรักษ์ หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย นี้ขึ้น เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้รู้/ภูมิปัญญาสู่ชุมชน และเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นที่เน้นเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เป็นหลักสูตรที่ใช้การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ ที่ให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประสบการณ์ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอภิปรายและเรียนรู้ร่วมกัน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในประวัติความเป็นมาและฝึกทักษะการทำขนมไทยดั้งเดิม ได้แก่ ขนมชั้น ขนมเปียกปูนและขนมต้มให้แก่ประชาชน และการอนุรักษ์และสืบสานมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่

ระยะเวลา

- 3 ชั่วโมง

เป้าหมาย

- ประชาชนทั่วไป

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ล้อมวงเล่า เรื่องขนม	- เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น	พื้นฐานความรู้ผ่าน การบอกเล่าประวัติ ความเป็นมาและวิถี วัฒนธรรมของขนม ไทยในชุมชน	วิทยากรบรรยาย - ถ่ายทอดเรื่องราวความ ผูกพันระหว่างขนมไทยกับวิถี ชีวิตดั้งเดิม - เคล็ดลับการคัดสรรวัตถุดิบ จากธรรมชาติในท้องถิ่น - การสร้างแรงบันดาลใจใน การอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรม	20 นาที	-
2	Workshop ปั้นรักษ์	- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ การทำขนมไทยและ การสร้างรายได้	การเรียนรู้การทำ ขนมไทยยอดนิยม 3 ชนิด คือ - ขนมชั้น ซึ่งเน้น เทคนิคการหยอดชั้น ให้สม่ำเสมอสวยงาม และการควบคุม ความร้อนในการนึ่ง - ขนมเปียกปูน ที่ มุ่งเน้นทักษะการกวน เนื้อขนมให้มีความ เนียนนุ่มและเงางาม ตามสูตรโบราณ - ขนมต้ม ที่เน้น ศิลปะการปรุงไส้ มะพร้าวให้หอม หวานและการปั้น แป้งให้เหนียวนุ่ม	วิทยากรบรรยาย สาธิตและ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การทำขนมไทยยอดนิยม คือ ขนมชั้น ขนมเปียกปูน และ ขนมต้ม	2 ชั่วโมง	20 นาที
3	สรุปบทเรียนและ ถอดองค์ความรู้	- เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำได้ แก้ปัญหาได้และ ขยายผลเป็น	1. สิ่งที่คาดหวังและ สิ่งที่เกิดขึ้นจริง 2. สิ่ง que เรียนรู้ใหม่ เคล็ดลับที่ นอกเหนือจากสูตร 3. ปัญหาและ อุปสรรค 4. การนำไปใช้ต่อ	วิทยากรร่วมกับครู ศกร. ทำหน้าที่เป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อ ดึงความรู้จากตัวผู้เรียน และ ทำแบบทดสอบ	20 นาที	-

สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอ
2. ใบความรู้
3. วัสดุฝึกปฏิบัติ

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียน
2. ประเมินพฤติกรรมการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้ในกิจกรรม โดยใช้จากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการโครงการชุมชนปันรักษ์ หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย (หลักสูตร 3 ชั่วโมง)
ในวันที่ 16 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569
สถานที่จัด ณ ที่ทำการกำนันตำบลท่าหอ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าหอ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
จัดโดย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร

วันที่ 16 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

08.00 น. - 08.30 น.	รายงานตัวลงทะเบียน
08.30 น. - 09.00 น.	พิธีเปิดโครงการและชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตามโครงการชุมชนปันรักษ์ หอมกลิ่นวันวานสืบสานขนมไทย
09.00 น. - 12.00 น.	<u>กิจกรรมที่ 1</u> ล้อมวงเล่าเรื่องขนม (การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของขนมไทย ในชุมชน วิทยากรโดยนางบุญยั้ง ราชูล (ภูมิปัญญาการทำขนมไทย)
<u>กิจกรรมที่ 2</u> Workshops ปันรักษ์ (สาธิตและฝึกปฏิบัติการทำขนมไทย ได้แก่ ขนมชั้น ขนมเปียกปูนและขนมต้ม วิทยากรโดยนางบุญยั้ง ราชูล (ภูมิปัญญาการทำขนมไทย)
12.00 น. - 12.30 น.	สรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้ และปิดโครงการ

